

જાણી મુદ્રા

ધીન્યુ પારસી નાટક મંડળી

રૌશને ઈસ્લામ

નાટકનો હુકસાર તથા ગાયનો.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મી. કે. મી. સીનોર.

ધી ન્યુ પારસી નાટક મંડળીના માલિક-મુરત.

હાલ મુકામ પ્રીન્સેસ થીએટર.

આવૃત્તિ ૧ લી

પ્રત ૧૦૦૦

મર્વે હુકો સ્વીધીન છે.

સને ૧૯૨૬

૧-ખપાટીઆ ચકલા પર આવેલા ધી ન્યુ મમાયાર પ્રી.
પ્રેસમા અંગ્રેજીવાળા પરાગજી દેસાઈએ છાપી.

કીમત ચાર આના.

રૌશનૈ ઈસ્લામ

નાટકનો પુર્વવૃત્તાંત.

જ્યારે ગરનાતામાં બુતપરસ્ત ધર્મ ચાલી રહ્યો હતો, તે વખતે ત્યાં શમઉનશાહ કરીને એક બાદશાહ રાજ્ય શોગબતો હતો, તે જાતે બુતપરસ્ત ધર્મ પાળતો હતો, આ વખતે શહેનશાહના દરબારમાં શાહનો બચઉન નામે વજીર હતો, તેનું અસલી નામ ટટોનર હતું, પણ હાલ તે પોતાનું ખરું નામ છુપાવી બચઉનને નામે ઓળખાતો હતો. કારણ કે તેના બાપને કંઈ વાંક માટે શાહે કતલ કર્યો હતો તેથી તે શાહ ઉપર બાપનું વેર લેવાને માટે આવ્યો હતો. એક વખત શહેનશાહ પોતાના શહેરનાં બુતખાનામાં ગયો તે વખતે તેની સાથે તેની ખુશ્નુરન શાહઝાદી નામે મલકા પણ હતી, મલકા એક શુદ્ધ મુસ્લીમ દાઘ બુતોને રીઝદો કર્યો નહિ, ત્યારે તેનો બાપ તથા સર્વ તે બુતખાનાના પુખ્તરીઝા તેની ઉપર ગુસ્સે થાય છે અહીંથી આપણે આ નાટક શરૂ થાય છે.

મંત્રિક:-ખી નય પા. ના. મં.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૧૬૬ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રૌશને વસ્ત્રાન

વિષય ૬૩૬૮:૨-૪ ૬૬૮

775012-8 R30

બનાવે પુલ

પાત્રી.

१३३३
विधापीठ
अमदावाद
०२/०१/०३

શ્રમઉનશાહુ શાહે ગજાતા
શાહુબાદા જહીરે .. શ્રમઉનકા ખેટા

અય્યેન શાહ શમઉનના વજીર
હુમમી નર । એ રાજાના ૧૧ મસખા વજીરકા મદદાર
પોલુમ મજહૂમ અથ મસખા પેશવા
નીલનામ્યાં . ૧ એા । સરદાર, હુમમી સરદાર ફોગત,
મનખા વજીરકા મદદગાર

જાગી સીમાલ ૨૦ મી રીમ

5-22 } 15, 21, 27, 33, 39

১৯৪৭ খ্রিঃ ১০ মাস ১০ তারিখ
 ১৯৪৭ খ্রিঃ ১০ মাস ১০ তারিখ
 ১৯৪৭ খ্রিঃ ১০ মাস ১০ তারিখ

३५३

સાહજીવી નિલમ	૨૧૧	રામગુનમી ભાઈ
ગમગામિ ૧૫	૦	ગોક ગીરગલી બીમી
સાહજગમાની	}	ગોક મીરગલી ૧૨૫
દિવ્યગમાની		

१ मई अलावा पानोमेन्ट मेम्बर, डा. १४ ११६ पीगल
डा. सुशी सिपाह १५२२ १५२२

જનાભે ખુદ

રૌશને ઇસ્લામ

નાટકનો ટુંકસાર

બાળ પહેલા-સીન પહેલા.

ઇમાન તથા શયતાનની પાતાની તાકાત વીણે તકરાર,
પ્રવેશ ૨ જે — જુતખાના મુલમ અથ અમરો પ્રેશના નામે
પાલુમ પાતાની દેવીઆની બાળી કરી નજર આવે છે ત્યા
ચોપાન સમજન શાહ અને તેની મેરી મહાની જુતખાના,
આવવાની ખર આપે છે બાદ સમજન શાહ તથા તેની બની
મલકા બાવુ, શાહ નિતે ગાંઠી કરે છે પછુ મલકા એક
શુદ્ધ મુન્ મહોર તમ કરના ચાગના તના બા બાપ બની વચ્ચે
મજબુતી ના મલકા એક પાંચ ના પ્રાપ્ત નીકા ના ના
કહે છે આ કહે છે કે —

—: શ્લોક:—

જુદા બે હથ જદા વેદ જુદા ને નહિ જદા
ખાલ પાક હથ હી મે ને મના નહિ શનતા
મુન્ ન જગદી અપે હથ વાહ અધા હો નાંદ શકતા
કરે મીડા જુતોદો મય કબી થ હો નહિ મમના
મીબાગી ખાકમે એક દીન દેખના મય મનદા તલબોસે
કબીર મુક નહિ શકતા હથ હન મીડી કે પુતલોસ,

બાદચાહુ વધારે ગુસ્સે થવું, મલકાને કાગડો માર, મલ-
કાના શ્રાવણ જુતખાનાનું ની જવું અને ખુદાનરનું બહેર થવું.

પ્રવે ૩ જે — મકાને જરીકમીરજા, અદીશી નોકર બજબુ
હિતથા મજબુત આવવું, બાદ જરીકમીરજા આવવું, બજબુ તથા
મજબુતે મહન સાફ દગવાનો હુકમ. બજબુ મજબુત જવું, બાદ
પાતાની લકડી રાહત જમાની આવવું, જરીકમીરજા તેને રાતની
મહેશીલને માટે તૈયારી કરવા કહેવું.

પ્રવેશ ૪ મો—અયઉન વજર પોતાની બહાદુરીના ઉદ્વાર કહાડી રહ્યો છે, ત્યાં તેના સાથીઓનું આવવું, શહેનશાહનું ખૂન કરવાના ઇરાદાની તેમની સાથે મસલત, બાદ દોસ્તાનું જવું, અયઉન પોતાનાં આ કામથી ખુશ થતો જાય છે.

પ્રવેશ ૫ મો—શમઉનશાહ તથા મજહબી પાલમિન્ટનો દેખાવ, બાદ મલકાને મજહબી તોહીનની સજા દેવાનો ઇરાવ. પોલુસ પોતાની દેવીઓને ખુદા મનાવવાની તકરાર કરે છે પણ ખુદા પરસ્ત મલકા તેનો ઇનકાર કરી બોધ આપે છે કે:—

જસને તુમકો અપને હાથસે બનાયા ઝોર જનસા મોલી અતા ફરમાયા, જસને તુમકો, દીલ, દીમાગ, અક્લ, હોશ જોશ દીયા અય કુતમે બદતર ઇનસાનો આજ તુમને ઉસે દીલસે ભુલાદીયા.

પોલુસનું વધારે ગુસ્સે થવું, ત્યાં શમઉનશાહના ખેટા જહીરનું અચાનક આવવું બાદ જહીર સાથે મજહબી તકરાર ખુદા પરસ્ત જહીર તેનો ઇનકાર કરે છે અને કહે છે કે:—

લાખલા અનત હય છુતો પર ઝોર તુમહારે નામ પર,
જનો દીલસે હો ગયા કુરબાન મય ઇસ્લામ પર.

બાદ મલકાને ફાંસીની સજાનો ઇરાવ, ખુદા પરસ્તને બચાવ રહેમ દીલ ખુદા તૈયારજ છે, જમીનનું ફાટવું, તથા ફરીસ્તાનું નજર આવવું. પોલુસ તેમજ સર્વ છુત પરસ્તાનું ગભરાવું.

પ્રવેશ ૬ઠ્ઠો—દખસી સરદાર ખુદા પાસે પોતાના ગુન્હાની માફી ચાહતો નજરે આવે છે, મલકાને મદદ કરવાનો ઇરાવ, બાદ કસમ ખાય છે કે,

મય અર્થમસ કોમકો સરકએ દુન્યાસે મીટાદુંગા ઝોર ઇરજા-મકા સીક્કા જમાદુંગા,

પ્રવેશ ૭ મો—જળજી તથા મજજીનું આવવું, મજહીસે સુફયાની તૈયારી, કબાલનું આવવું, બાદ કબાલનું ગાયન સમજ મજહસમાં ધમાલ.

પ્રવેશ ૮ મો—ખવાખમાહ-અયઉનવજર પોતાના દુષ્ટ સાથીઓ સાથે શાહનું ખૂન કરવાની મસલત કરી રહ્યો છે, બાદ એક સાથીનું ખૂબી કે ખૂનનો આરોપ કાણુપર મુકવો, મલકાપર બાપના ખૂનનો

આરોપ મુકાબો કરાવે મરી સાથીઓનું જવું, બાદ સંજ્ઞાનસાક્ષી
નીકામાં પડેલો નજર આવે છે, મુજબ સાક્ષી પૂન, સોરો પુઠામ્મ
મલકા તથા જહીરનું આવવું, બાદ બચેલ તથા સાથીઓનું નીચી
મલકા તથા જહીરને કેદ

રૂપ સીન.

અંક બીજો.

પ્રવેશ ૧ હો—ખોદનાક જંગલ, શાહજાદા જહીરને કતલ
કરવાન માટે જંગલમાં બે જહાદોનું લાવવું, અયાનક સરદાર હાથ-
નીનું આવવું, ખુદાપુસ્ત સાહજાદાનો બચાવ, હબસી સરદારને
હાથે જબાદ શીન્નાર.

પ્રવેશ ૨ જે—બચેલ વજીર, પોતાના બળ ઉપર ઉસ્તવાર
રહી પોતાના કૃત્યથી પ્રભાતો નજર આવે છે, રાજગાદી પશુ પોતાના
હાથમાં લેવાનો વિચાર મલકાને શીન્નાર કરવાનો દરાવ.

પ્રવેશ ૩ જે—અયાનક પહાડની ગુફામાં દીલદારખાં ડાકુ
પોતાના સાથીઓ સાથે નજર આવે છે, ત્યાં હબસી સરદારનું શાહ-
જાદા જહીરને લઇને આવવું, હબસી સરદાર સર્વ વાત જાહેર કરેછે
બાદ દીલદારખાં જહીરને મદદ કરવા પ્રતિજ્ઞા લે છે, બાદ શરાબ-
ખાજનો દોર.

પ્રવેશ ૪ થે—જરીફ મીરજાનું મકાન, જરીફ મીરજાની
લડકી ગાલત જમાની અહેબાર મીન્જા પર આશક હોઇ પોતાનો
વિચાર તેને શી રીતે જાહેર કરવો તે વિચારમાં બાદ ખત લખી
મજબુ પાસે મોકલવો, જરીફ મીરજાની બીજી લડકી ઇબ્ત જમાની
જગબાર મીરજા પર આશક હોઇ પોતાનો વિચાર તેને શી રીતે
પુગાડવો તે વિચારમાં બાદ ખત લખી મજબુ પાસે મોકલવું.

પ્રવેશ ૫ મો—સંગીન જલખાનામાં બાચાર મલકા પોતાના
બાઈજહીરના વિચારમાં જલસાદનું આવવું, મલકાની જલસાદને
નશીકા, ચત્તર પર ખાળી સખત દીલ જહાદનો ઇન્કાર બાદ કતલ

કર્યા તૈયાર, ખુદાપરસ્ત મલકાનો કુદરતી બચાવ, જેથી આત્મનું
મિલકતું, જલ્લાદનું બચવું.

પ્રવેશ ૬ હો—અહેબાર તથા જબ્બાર મીરજાનું મકાન,
છજ્જનું મજબુતું આવી ખત પહોંચાડવું અહેબાર તથા જબ્બાર,
જવાબ આપે છે કે આજ રાત્રે જરૂર મળાશું. બાદ સર્વનું જવું.

પ્રવેશ ૭ મો—કલગાહમાં મલકા તથા મદમસ્ત બચઉનની
તકરાગ, મલકા ઉપર બાદશાહના કલ્લનો આરોપ, મલકાનો છન્કાર
બાદ સજાની તૈયારી, મલકાના બચાવમાં સુરજ, ચાંદ તથા સીતા-
નનુ દેખાવું, પણ બચઉન તે નામ જુગ કરે છે, બા ખુદાપરસ્ત
મલકાના બચાવમાં ખુદ કર્મ રત્ના તથા પરીઓનુ હાજર થવું, છુત
પગ્ગતોનુ એહોશ થવું, ખુદાપરસ્ત મલકાનો બચાવ

ફોપ સીન

અંક ૩ નો.

પ્રવેશ ૧ હો—ખોદનાકે જગતના એક કીલ્લામાં મલકા
કેદ, હાજસી મરદાર તથા દીલદારખાનુ પોતાના સાથીઓ સાથે
આવવું, મલકાનો કેદમાંથી છુટકો.

પહેરાગીર ફીન્નાર કીલ્લામાં આગ બચઉનનું આવવું તથા
મજરાવું.

પ્રવેશ ૨ નો—જરીફ મીરજાનું મકાન, રાહત જમાની પોતાના
ખતના જવાબમાં વીચારમાં, ત્યાં મજબુતું આવવું, ખતનો હાજર
જવાબ, અહેબાર મીરજાનું આવવું. પ્રેમ વીનોદ બાદ જવું, બાદ
છજ્જત જમાનીનું પોતાના ખતના વીચારમાં પડવું છજ્જનું
આવવું ખતનો હાજર જવાબ જબ્બાર મીરજાનું આવવું. રાહત
તથા અહેબારનું આવવું, મખરત તથા જબ્બારનું આવવું, આરે
જબ્બારની ઓળખાણ, જરીફ મીરજાનું આવવું, જબ્બાર અહે-
બારને મારે

પ્રવેશ ૩ છે—દીક્ષદારખાં ડાકુનું મકાન. મલકાની આગામી સ્વાગતા, આદ દબસી સરદારનું જહીરને લખી આવવું, ખેને જાણ પહેનનો લાભે વખને મેળાપ, બુદ સર્વ વાનને ખુલ્લસે, દીક્ષદાર માં ડાકુ ડાકાળની નોપેશો ભેડે છે, આદ લકાઈ પર જવાનો દરાવ, સાથે જહીર ૧ પણ લકાઈ ૨૨ જવા વીચાર, લકાઈની તૈયારી.

પ્રવેશ ૪ છે—જરીફમીરજનું મકાન, રાત ઇજરતનું આવવું. આદ અહેબાર જખમારનું આવવું, કાજ માટેખનું આવવું, આદ નીકાદની કીંગ શર, જરીફ તથા સમશી ખેગમનું આવવું જરીફમીરજનની ત રાર આદ નીકાદ કબુલ, સુખી છેવટ.

પ્રવેશ ૫ છે—છાવણી છુત પરસ્ત પાકામેન્ટનો બચઉન વજરને તાજ પહેગવચા હગ, બાન તાજ પોશીની કીયા દીક્ષદારખાં જહીર, મલકા, દબસી સરદાર તથા ડાકુ લરકરનું આવવું, બચઉન તથા પોકુમ ફીજાર, છુતપરરતા કેન.

પ્રવેશ ૬ છે—ધમાન તથા શગતનનું આવવું, ધમાનની છુત તથા શદતાનની દાર.

પ્રવેશ ૭ છે—બાર, રાફગદા જહીની તાજ પોશી, તથા જહીને લાથે મ-કા તથા દીક્ષદારખાનો હસ્ત મેળાપ, દબસી સરદારનું ખુશ થવું અને ખૂશામા ઉગાર ગોત્રવા કે—

મીઠ ગયા અળ છુતપરસ્તીકા જહાસે નામ દર્મે,
જેશપર આથા હુવા અળ રૌશને ધરલામ હમે.
હબસી સરદારની પ્રતિજાનું પ્રણું થયું.

સુખી છેવટ.

જનામે ખુદા

રૌશને ઇસ્લામ

નાટકના ગાયનો.

અંક ૧લો.

હમાન—

૧

હાતા જગકા વાલી સજકા તંકી પાલનહારા હે
હુખીઆ બેકસ મીસ્કી બે બસ દોનાંકો તેરા સહ રા હે
શાને મવલા તોરી ન્યારી બસબલ બાઉં મયવારી
એ કીર તારી કીશતી બારી કાતું જેવન હારા દે
આશીકે રંજદુર અમી હો દમ બરમે કાકુ અમી હો
અય મેરે અ કા તેરે કરનકા કાશી એક દશારા હે

બયડિન—

૨

ખીચકે તોગ ખીચકે તોગ કર દે તું શીજર
છુટે ન મકાર હુશમેને ખુખવાર સીનંકે હો પાર
ખુન બહાદે ધુમ મચાદે દરદર કરદે ખવાર
ઓ તોગ આબહાર પાણ હેના બેકાર
અબ હોકે હુશીઆર સરતનસે તું ઉતાર—ખીચકે૦

મલકા—

૩

પ્રીત લગાયે કે સવર ગઈરે મોરે અરબકે મોહ મદની
નામ હે અહેમદ ખીમકા પરદા ઉસકો ઉકાદે સામને આબ
મોહની સુરત્યાપે મર ગઈરે મોરે અરબકે મોહ મદની—પ્રીત૦
આબ પ્યારે હીલમે તું આબ હુઈકા ઝગડા સારા મીટા બા
હીલમે નજરીઆ ઉતર ગઈરે મોરે અરબકે મોહ મદની—પ્રીત૦
હાવરે કો અપના શયદા બનાવત મનમે ઘટમે ઉસકો સમાજ
ધરકમે સમકો ખીચર ગઈરે મોરે અરબકે મોહ મદની—પ્રીત૦

જહીર—

૪

ઇલાહી ઇશક મોહ મદમે' દમ ફના હોવે
 જખાંપે કુમા હો ઝોર લખખે સુસ્તકા હોવે
 મદીને પહોંચુ' તો પુરી સુગદ હો દીલકી
 જુદા મય કુદ્દે સે હુ મુઝસે વોહ જુદા હોવે
 પ્રીઠા હો સરવરે આલમપે બી મેરી ચારખ
 હમારે દીલકા બી પુરા એહ મુઝડ આ હોવે
 તમામ ઉમ્મકો ગફલતમે' હમને ખોયા હય
 કીયા હય જુમ' મહોત દેખે કયા સજા હોવે
 તુમ્હે જો યુસુફે મીસરી બી દેખે ગશ ખાખે
 નકાબ ચહેરે એ અન્વર સે જુદા હોવે
 જખાને હાલસે અવ ડ વરે યેહી કહેતા હય
 હય ખુશ નશીમને ઇસ્લામ પે પ્રીઠા હોવે

હબશી સરદાર—

૫

ખજર ખજર ખીજવી બનકર ખુન બહાદે ફરમનકા
 સીનાસીના જલ્દી બડહકર ચાક કરદે પુર ફનકા
 સરકો ઉઠાદે હાહાહાહા ઝોર દીખાદે વાહ વા વા
 હોકર ઘાયલ તડપે બીસમીલ ખુન પીબા બદખનકા-ખજર

કેદુનશી—

૬

બાન મેરી ઉસ શંદ કવનપે કુરમા હો બાએ
 અપની બખશીશકા ઇલાહી ચેહીસામાં હો બાએ
 છતેછ પહોંચુ' મદીનેમે' ઇલાહી મય બી
 ફઝલ કર ફઝલ કે પુરા મેરા અરમા હો બાએ
 પરતવા તુરે નખીકા જો પડે ઇસ દીલ પર
 જુલ્મતે દુર દો એહ માંહે દરખશાં હો બાએ
 દેખલે તુમકો તો સુસા બી ગીરે ગશ ખાકર
 કુમ્મ તકદ્દુમ નકરે હાલ પરેશાં હો બાએ
 હુસ્ને યુસુફે બી તેરા સ કા થા મહેબુબે ખુદા
 અશમે બીનાસે જો દેખે તુએ હયરા હો બાએ

જુનને લીલાં મડિનિયં ખુલાલી જે હજુર
તાકે કામીલ વહાં રહેકર મેરાઇમાં હો બાએ
હાવરેકા એહ ધરાદા હે લીખે નખતે નળી
સોદા એહ પુરા હો દીવાને કાં દીવા હો બાએ—અન૦

કેદુનશી—

૭

જલવા ઉસીકા જલવા નુમાઈ ઉસીકી હે
સખકા વહી ખુદા હય ખુદાઈ ઉસીકી હય
કયું કરખયાં ખુબુ રળીએ શાને કરીમ હો
સચ્ચા વહી હય એક બરાઇ ઉસીકી હે
જલવા હર એક રગમે દેખા ઉસીકા હે
રંગત હર એક ફુલને પાઈ ઉસીકી હે
શોકલકા ઉસીકા હે હર એક આંખકો
હર એક દીલમે યાદ સમાઈ ઉસીકી હે

અંક ૨ જો.

જહીર—

૮

ઇલાહી કયસી મુશીબતોમે એહતાજ વાલે ખડે હુવે હય
કદમ કદમ સે હમારે ખાતીર સીતમ કે બાલે ખડે હુવે હય
હમારે મહેમાં જો બાએ બનકર તો જુદમ કરને લગેહ મીયર
સરોપે દુશ્મન ખડે હુવે હય ગલેપે ખજર ખીચે હુવે હય
હબારે માખાપોસે બાલે ખીજડે અનગન મસીનોસે હુવે દુકડે
સુહાગનોસે સુહાગ ઉઝડે મકામે તાલે પડે હુવે હય

નાચનારી—

૯

ચલચલ નદીયાં બનસી દુબત નાહી
બનસીવાલે બનસી દુપે
ગીરારે કાંટાં છયા માનત નાહી
જારે ધુંવટવાલી ધુવટ ખોલો

ધુલિંટ તીરીયાં છયા માનત નાહી

કમરમે પતલી સીનેસે ઘોડી

પતલ તીરીયાં છયાં માનત નાહી

—આશ્વ૦

કાકુ—

૧૦

બરબરકે સાકીમ એ લાલા કામદે બામદે

બેકાર હું સુઝકો પંચકારે કામદે બામદે

દહિર

હમકો વોહ મય પીલાદે કે દુનીઆમે નામ હો

જરા હમકો છસકે ઇસ્કમે છના હરામ હો

સમજં પુરાન કોઇ ઉસે નંક નામ હો

જમઝીદકો હુવા ન મય રસર વોહ બામ રો—મરમરકે૦

રાહનજમાની—

૧૨

કોઇ બેખનપે હોવે નીસાર ખાલમાં

રાહ ચલતે જમાનેકી હાય,

લોક નયનોસે યુ' લલચાય ખાલમે—કોઇ૦

રજક સુજપે દયા હો સુજે દુભાતે હય

ચલુ'ને રાહમે તો થંડી શાંશ ખાતે હય

યાત્રામ રેલમે બી પયરકો લડાતે હય

અગર હો ચાલપે રમાલ યુ ઉઢાતે હય

ખાસી બી ખાતે હય ગાના સુનાતે હય

હાં ઉને કોઇ સરીફ સમજાય

લગે મેરે બેખનકી બી હાય ખાલમાં—કોઇ૦

ધંબરત—

૧૩

પ્યારી પ્યારી સુરત દીખાદે સુંદરીઆં

માનત નાંહી મોરા છયરયા

નયનકે તીરકારી દીક્ષપે લગે હય બારી અરકો કે પુનરે

જઠ્ઠી આવો મંચ વારી વારી

બાંકી બાંકી વહેશત હે બાંકી નજરયા માનત નાંહી

શહીદ—

૧૪

મેરે સખાબને લાખોકો કીએ દીવાને
અબર કીસીસે મે આંખે દો ચાર કરતી હું
નજરકે તીરસે લાખો શીકાર કરતી હું
કબી ને સીનેકો મેરે ઉભાર હોતા હય
તો મુજપે એક જમાના નીશાર હોતા હય
જવાની આ તેહી હુસ્ન નેક માલ કીયા
હબરો દીલકો યુ હો સુકા પાયસાલ કીયા

મદાકો—

૧૫

રહેમને હક નેશમે આ ગૌર જરાબેદાર હો,
મીરકે મુસા મુજકો ચામ્પ પંચા દીવાર હો.
ચંદ રોજા જુદગી માં ઉત્પે એક રત્ને અક્ષત,
કદર નજરોમે મેરી યુલસનકા હર ચુલમાર હો.
નજર મીલતીહી નહી મુખા તીર તો જા દીખે.
ક મસ્તીહાં સંકળે માદના બીમાર હો
નાકે હય ટુટી હુમ નૌર નાખના પીર વહો,
પા મલાહી દેખીએ પ્રીત વન્ક મેકા પાર હો.
જુસો હો ઉસકી નજર વેગત ઉમેંક ખોશ કયા,
જુસકો હો ઉસકા સહાવા પ્રીત લીએ લાચાર હો

આહે તાર—

૧૬

જોવાં નજર હમને નીલાકર રહેગે,
એહ ભરણી કલેરોપે ખાકર રહેગે
ને આંખોમે જલવા ગહેગા તો બેશક
યહી શમએ ઉલક્ષત જલાકર રહેગે
અગર હમમે હમ હય તો પ્રીર દેખ લેના
એહ વારે મોહગબત ઉઠાકર રહેગે
લીખેગા તું અલકાબ કીબલાગ ડાખા
તુજે આજ મજનું ઘટાકર રહેગે
રહેગા ને સોદા ચેહી સરકે વહેશન
તો મકતલમે હમ સર કટાકર રહેગે —નજરે.

જાન્યારી—

૧૭

બરછી તેરી નીચાહકી પહેલુમે કયા લગી
 પહેલુસે દીલમેં દીલસે કલેએમાં બા લગી
 ધાયલ લી નીમબા હુવા ઓર કયા કહું
 ઉનસે નજર મીલાતેહી તેગે કળ લગી
 ચારખ બચા તુડીકે એહ મર્જ લા દવા
 બચઠે બીઠાયે હરકરી હમકો બલા લગી
 ચાલાકો ચુસ્ત હો ગયા કયુ કર ખતાએ
 કીસકી મરી જે મરકો હસા હવા લગી
 આએ ન અપને વાદેપે વહેચાત જો કયા હુવા
 જો બાત મુહમેં કરેના વોહ કંન ખુદા લગી—૫૦

મલકો—

૧૮

હુવા હય દીલ મેન મૈશન ચીરાંગ તુરકે બદલે
 તો જવા દે બાખોમે શમએ નુબે નલે
 જો મર જાઉં રી ગનન તો ચારખ એહ મનાઅન હો
 કદનમે ખુએ અમર તો મેર કાફુર બદલે
 નહી હય ગર્ન દેશ શાકી તેરે કુતબાન હો જાઉં
 દીરા કયું નીમ યગનાના મએ મામુરકે ભદલે
 બરહન હોગો સીજદેમેં ગમરબી હોગે રીજદેમેં
 અર્જ ખુતબાનાં મે હોગી સદાએ સુકે બદલે
 બંદે કયું અરક આખોમે તેરા જવા હય સીનેમેં
 બનાયા દીલકો કચબા તુને જબના ચુરકે બદલે
 હું હરલામકી વહશત કહુંગી હક જુબાંસે મય
 ચડા દોદો દારપર ચાહે મુંજે મન્સુર કે બદલે

મલકો—

૧૯

જો હક પાસન હય ઉનકા એહ હાલ હોતા હે
 ઉન્હીકે વાસ્તે લોહીકી બલ હોતા હે
 તરખ તરખ કે જો બીસમીલ કીનારે ગોર હુએ
 ઉન્હીકે ખુનમેં ખંજરબી લાલ હોતા હય

વક્ષમેં નામકીયા જાન દીવફકે દીએ
 ઉન્હીયે બુદમ હે એહ કયા કમાલ હોતા હય
 અફકે સામને મકતલ મેં જોથે સીના સીરપર
 ગલી ઉન્હીકા છુરીએ હલાલ હોતા હય
 કીસીકી રાત કયા મતસે કમ નહી વહેશત
 કીસીકાદી નલી સુસીખતકા સાલ હોતા હે—જો હકં

શહત—

૨૦

કીસીકે વાયદેકા અબ એ તે બાર કયું કર હો
 તમામ હો ગમ સબ ઇન્તેબાર કયું કર હો
 હમારી આંખેબી પથરા ગમ ન તુમ આએ
 તુમ્હારે દીલપે મેરા ઇન્તેયાર કયું કર હો
 મચલ રહાહય જો પહેલું મે ગેહતરહ દીલતો
 કરાર તુજકો બતા બે કરાર કયું કર હો
 ત્રીખા હય ખતમેં મગર તું તો એહ બતા કાત્રીદ
 હમારા ઇશક ઉન્હે આશકાર કયું કર હો
 અદુપે દેતા વોહ જબતો જાન અય વહેશત
 વોહ ગેવક્ષ તેરા પ્રીર ગમ ગુમાર કયું કર હો

ઇંબરત—

૨૧

તેરી તીરછી નજરોકા જાહુ ચલા હે
 બુદા જાને મુઝપે અસર કયા હુવા હે
 તસ્વરે હમે મીસ્લે લયલા હય જબકે
 તો ઉલફતમેં મજતુબી હમસે ઘટા હે
 મેરા દરદે દીલ મીઠા મીઠા હુવા હય
 શમ એ મહોબતસેલી દીલ જલ ચુકા હે
 વક્ષમે હમશે કીજે કે દીલદે તીયા હય
 એહ સર નજરે ખંજર સનમ કર દીઆ હય
 નઉ લફતકી વહેશલ જહાંમે દવા હય
 મહોબતકા મારા કોઈ કબજાઆ હે

૨૨

છનનુ-મનનુ-જરીફ-અહેબાર-જહબાર-

છનનુ મનનુ પકડો લીલાહ

તોખા તીલાહ

ખાગડ ખીલાહ

અલાહ અલાહ

મરુનુઓ બેટા ચીલા ચીલા

અબે જા તું જા કરલા ડંડા

હે સંડા

કર ઝંડા

દે ડંદા

હડી દુટી પસ્લી દુટી છોટો છોટો

અયહય અયહય ઉઝ અલાહ ઉઝ અલાહ

એહ થપર

ઝાર એહ સીલીપર

એ ઘુસા એહ જુતા આહાહાહાહાહાહા

સખ—

૨૩

યારો આઓ ખુશી મનાવો ગાઓ બજઓ મજે

ઉઠાઓ વાહવા આહાહા

મેરી એહ અર્જ આપસે હે કીજએ કબુલ

કબાલી ઇનકો એકબાર સુવામએ જરૂર

ચુપ શાદ રહે આબાદ રહે દુન્યામે હરદમ હાંયાસે

બન્ડા બન્ડીકો સુબારક હો બન્ડી બન્ડે કો

ઝાર હમે કઇના એહ હરઆન સુબારક બાદ

સાલ બારમે ખુદા એકકે પીસરદે ઇન્કો

ઇન દુહલનો દુહલેકો પરવાર સુબારક હોવે

ખુશતર દીલકર મોજમે મીલકર સખ

હીલ મીલકર ગાઓ સુબારક બાદ.

